

Markviss félagsfærni-kennsla í leikskóla

Important skills for elementary school:
Implementing preschool life skills program in a
kindergarten classroom in Iceland

Bára Fanney Hálfdanardóttir

Berglind Sveinbjörnsdóttir
Einar Þór Ingvarsson

Félagsfærni

- Ólíkt umhverfi í leik- og grunnskóla
- Hvað er mikilvægt fyrir börn að kunna fyrir grunnskólaaldur?
- Meiri áhersla á markvissri kennslu á námsfærni frekar en félagsfærni
- Skoðun kennara: Virðast setja meira mikilvægi á að börn nái tökum á félagsfærni heldur en námsfærni fyrir skólaaldur ⁽¹⁾
- Félagsfærni spáir fyrir góðum námsárangri ⁽²⁾
- Erfið hegðun hefur jákvæð tengsl við félags- og námserfiðleika ⁽³⁾

1. (Hains, Fowler, Schwartz, Kottwitz, & Rosenkoetter, 1989; Heaviside & Farris, 1993; Johnson, Gallagher, Cook, & Wong, 1995; Lane, Pierson & Givner, 2003; Lin, Lawrence & Correll, 2003; Wesley & Buysse, 2003; West, 1993).
2. (Agostin & Bain, 1997; McCord, 1992; Moffitt, 1993; Tremblay, Vitaro, Bertrand & David, 1992).
3. (Agostin & Bain, 1997, McCord, 1992; Moffitt, 1993; Tremblay et al., 1992)

Preschool life skills program (PLS)

Hanley, G. P., Heal, N. A., Tiger, J. H., & Ingvarsson, E. T. (2007). An evaluation of a class-wide teaching program to evaluate preschool life skills. *Journal of Applied Behavior Analysis, 40*, 277-300.

- Hópkennsla í félags- og samskiptafærni
 - Fylgja fyrirmælum, Hagnýt samskipti, Þol fyrir töf og Vináttufærni.
- Fyrirbyggjandi nálgun við hegðunarvanda
- Aðferðir úr hagnýtri atferlisfræði
 - Færniþjálfun (Behavior skills training; BST), functional communication training (FCT), lýsandi hrós (descriptive praise).
- Niðurstöður:
 - Aukning á PLS færni og 74% minnkun á óæskilegri hegðun fyrir allan hópinn

Preschool life skills - Rannsóknir

- Árangursrík kennsluaðferð til þess að kenna færni og draga úr óæskilegri hegðun hjá börnum með og án greininga ⁽¹⁾
- Bekkjarkennsla, minni hópur og einstaklingskennsla
- Þriggja stiga kennsluaðferð (Three-tiered instructional approach)
- Falligant og Pence (2017) og Robison, Mann og Einar T. Ingvarsson (2018)
 - Börn með þroskafrávik, einhverfu, downs-heilkenni
 - Sjónrænar myndir (Visual prompts)

1. (Beaulieu et al., 2012,2013; Fahmie & Luczynski, 2018; Falligant & Pence, 2007;Francisco & Hanley 2012; Hanley et al., 2014; Kraus et al, 2012; Luczynski et al., 2013; Luczynski, Hanley and Rodriguez, 2014).

Markmið rannsóknar

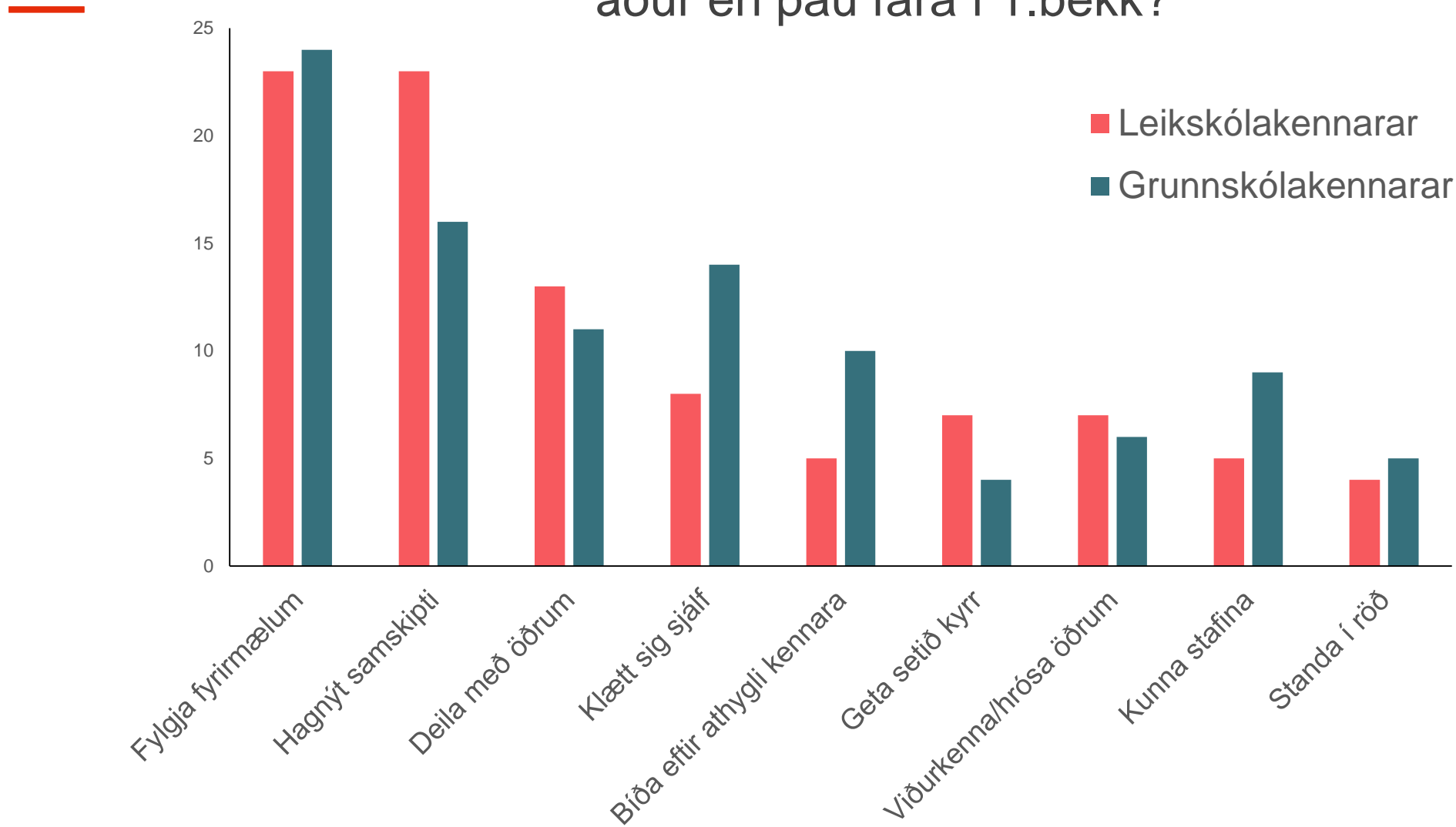
1. Skoða hvaða færni leik- og grunnskólakennarar á Íslandi telja vera mikilvæga fyrir börn að ná tökum á fyrir grunnskólaaldurinn.
2. Innleiða PLS ásamt þriggja stiga kennsluaðferð í leikskóla á Íslandi.

Niðurstöður úr könnuninni

Hvaða færni finnst þér mikilvægt fyrir börn að kunna áður en þau fara í 1.bekk?

Hvað færni kenndum við?

Færnieining nr. 1 - Fara eftir fyrirmælum

Færni 1 – svara nafni á viðeigandi hátt

Færni 2 – fara eftir einföldum fyrirmælum

Færni 3 – fara eftir flóknum fyrirmælum

Færnieining nr. 2 - Hagnýt samskipti

Færni 4 – ná athygli kennara á viðeigandi hátt

Færni 5 – biðja um aðstoð

Færnieining nr. 3 – Þolinmæði

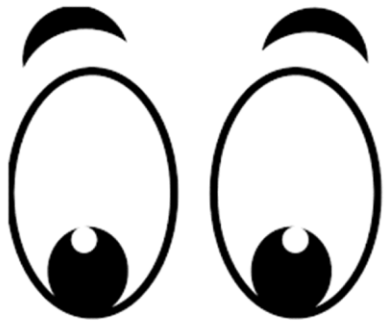
Færni 6 – geta beðið eftir athygli frá kennara

Færnieining 1 - Fara eftir fyrirmælum

Færni 1

Svara nafni á viðeigandi hátt

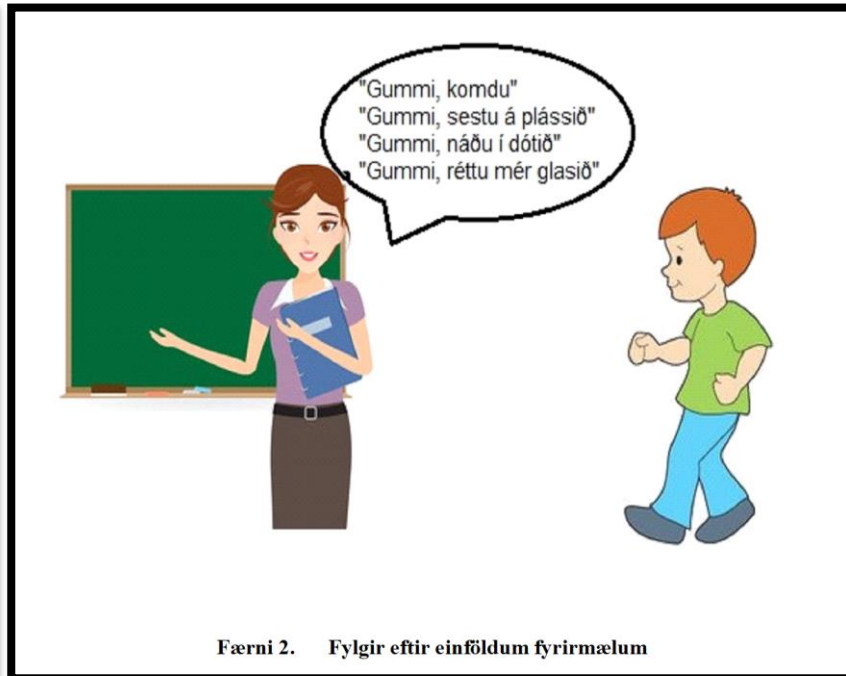

JÁ

Færni 1. Barn sýnir viðeigandi svörun þegar kallað er á það með nafni.

Færni 2

Fara eftir einföldum fyrirmælum

Færni 2. Fylgir eftir einföldum fyrirmælum

Færni 3

Fara eftir flóknum fyrirmælum

Færni 3. Fylgir eftir flóknum fyrirmælum

Færnieining 2 – Hagnýt samskipti

Færni 4

ná athygli kennara á viðeigandi hátt

Rétta upp hönd

"Kennari"
"nafn kennarans"

Segja "Kennari"
eða nafn kennarans

Labba að kennara og
pikka í hann lauslega

"Kennari?"

"Má ég fara á klósettið"
"Viltu koma aðeins"
"Má ég fá að drekka"

"Já"

Færni 5

biðja um aðstoð frá kennara

"Kennari"

"Getur þú hjálpað mér?"

"Já"

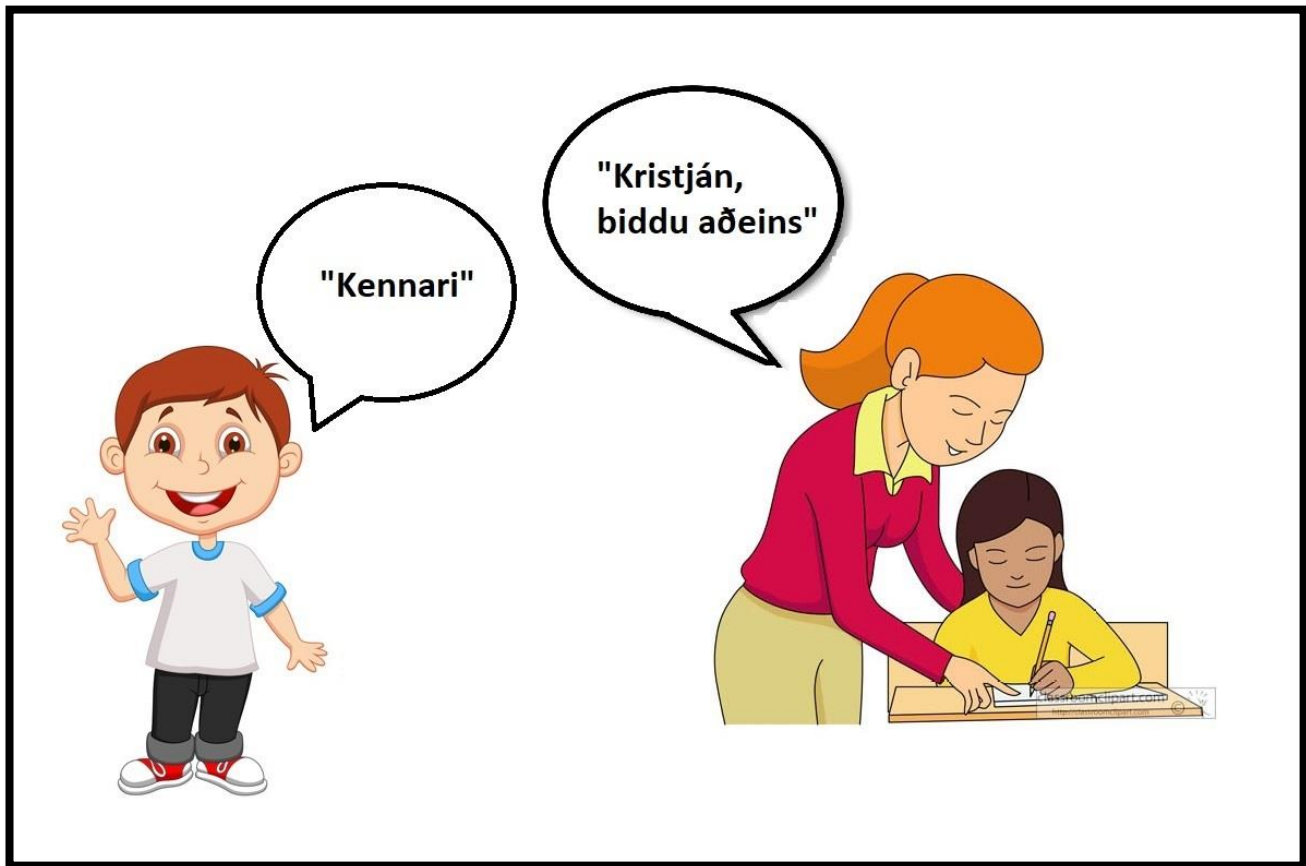
Færni 5. Biðja um aðstoð frá kennara

Færnieining 3 – Þolinmæði

Færni 6

geta beðið eftir athygli frá kennara

“ef ég bíð rólega þá kemur kennarinn til mín”

Aðferð

- **Pátttakendur**

- Einn skólahópur: 5 strákar og 3 stelpur
- 2 með greiningu

- **Mælitæki**

- Spurningalisti til foreldra og kennara
- Beint áhorf: grunnskeið og mæling eftir kennslu (rannsakandi)
- Æfingalotur (kennari)
- Spurningalisti um félagslegt réttmæti (social acceptability questionnaire)

Aðferð

- **Grunnskeiðs og mælingar eftir kennslu**
 - Rétt færni: Barn sýnir færni samkvæmt skilgreiningu
 - Aðgerðarleysi: barn klárar ekki færni að fullu eða sýnir engin viðbrögð
 - Óæskileg hegðun: munnleg truflun, hreyfitruflun eða önnur truflandi hegðun.
- **Samræmi matsmanna var 95%**
- **Tilraunarsnið**
 - Multiple probe design

Hvernig fór kennslan fram?

1. Fyrirmæli/skilgreining á færni

- Myndir
- Afhverju er þessi færni mikilvæg?

2. Sýnikennsla (kennari-kennari)

3. Hlutverkaleikir (kennari-barn)

4. Endurgjöf

- Rétt færni = **Lýsandi hrós**
- Ekki rétt færni = færni útskýrð aftur og strax nýtt tækifæri

5. Æfingalota

- Tilbúnaðar aðstæður (evocative situations): tækifæri til þess að æfa sig yfir skóladaginn

Framkvæmd

Markviss kennsla og þriggja stiga kennsluaðferðin

- Kennslan alltaf eins á öllum stigum
- Æfingalotur
 - 8 tækifæri yfir skóladaginn
 - 2 til 3 dagar
 - Skráning: rétt færni/ekki rétt færni
- **Færniþmið = 80%**
- **Undir 80% → næsta stig**
- **Stig 1: Hópkennsla**
 - Æfingalota (8 tækifæri)
- **Stig 2: litlir hópar**
 - Æfingalota (8 tækifæri)
- **Stig 3: einstaklingskennsla**
 - Æfingalota (8 tækifæri)

Niðurstöður

Myndin sýnir hlutfall af réttri færni, aðgerðarleysi og óæskilegri hegðun fyrir og eftir kennslu.

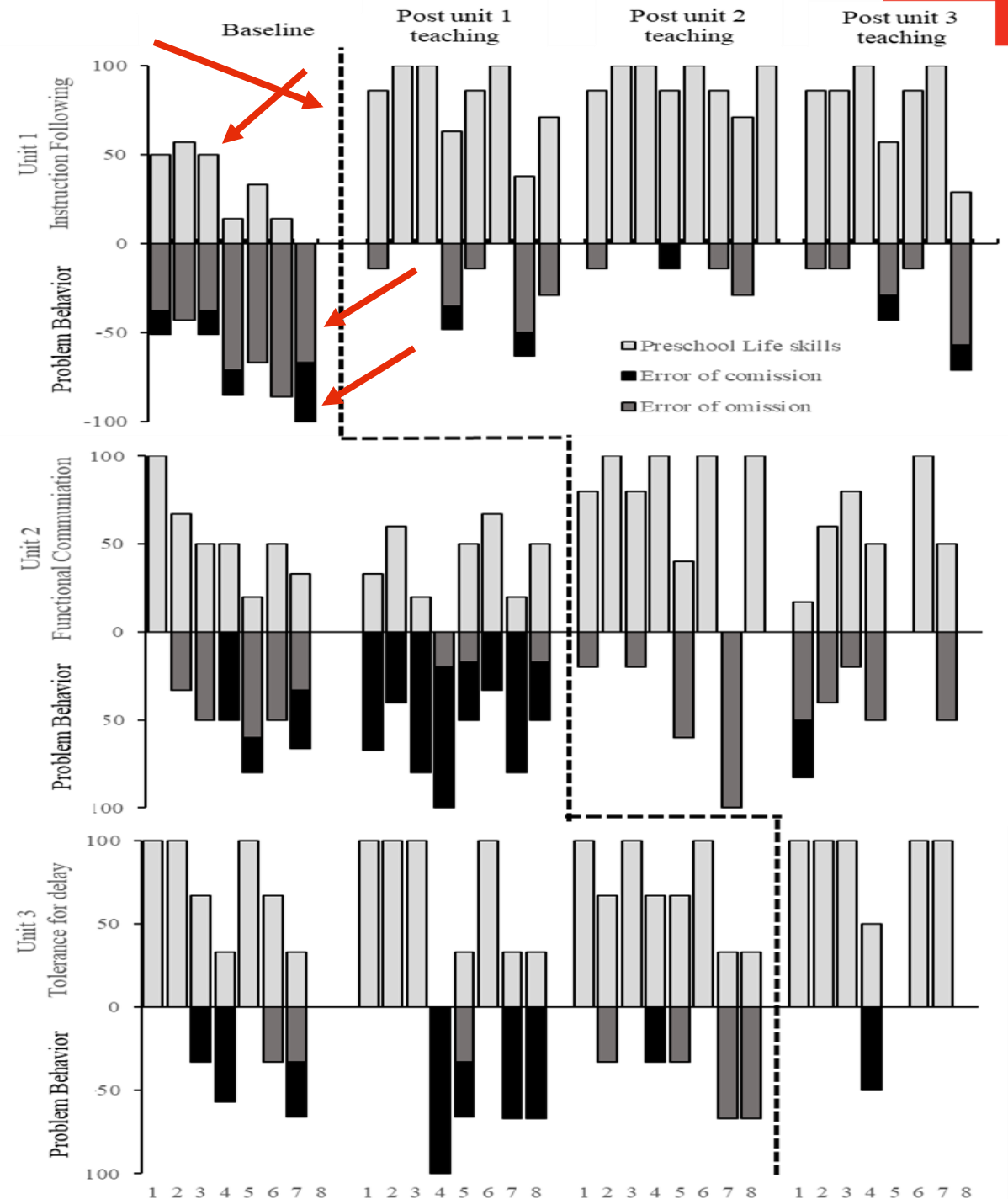
416 Aðstæður
183 Grunnskeið
231 Eftir kennslu

Rétt færni 47% → **78%**

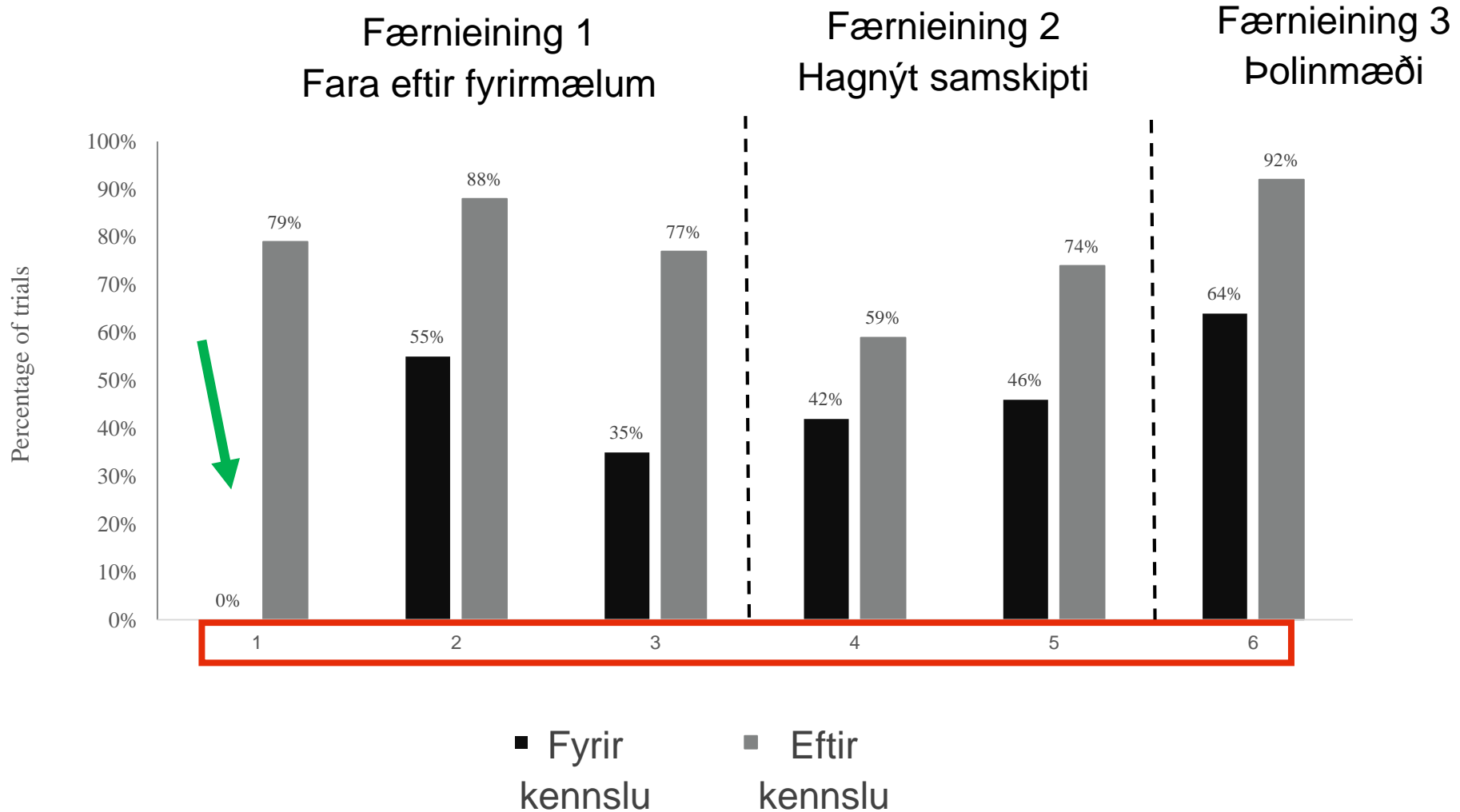
Aðgerðarleysi 27% → **19%**

Óæskileg hegðun 26% → **3%**

Percentage of trials with:

Niðurstöður

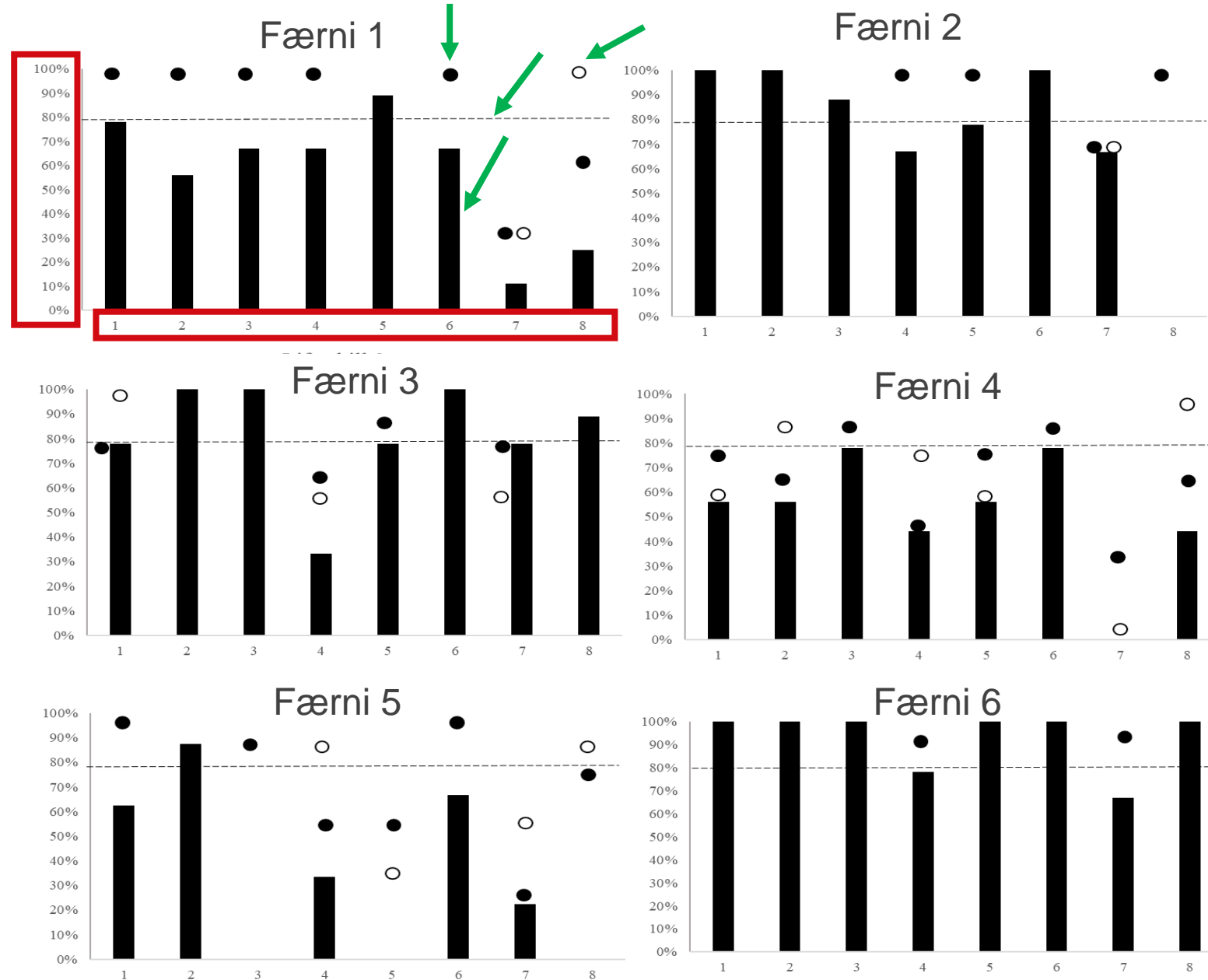
Niðurstöður úr æfingalotum

Svörtu súlurnar
= stig 1 kennslu

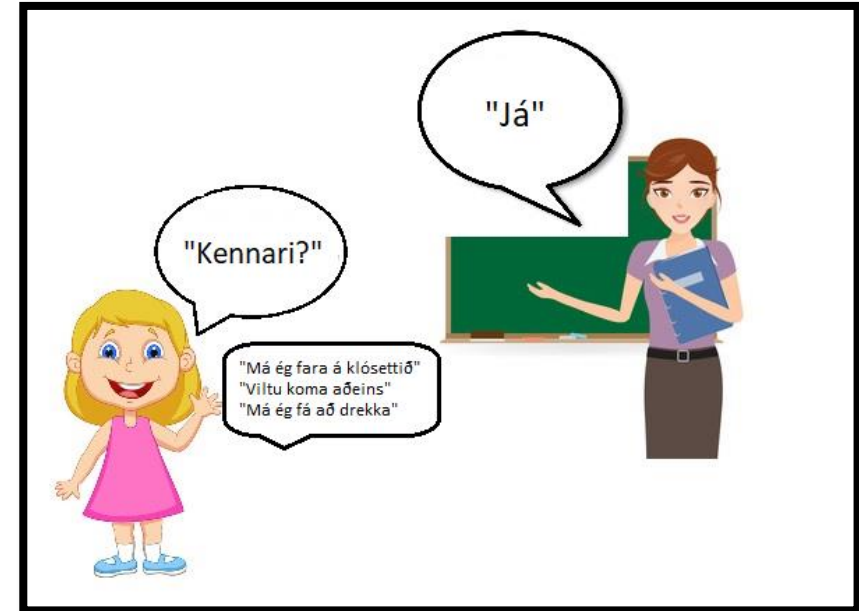
Svörtu punktarnir
= stig 2 kennsla

Hvítu punktarnir
= stig 3 kennsla

Félagslegt réttmæti

- Fannst kennslan gagnleg
- Aukning á færni 1 og 4
- Sjálfstjórn
- Passaði vel inn í kennsluna
- Myndi mæla með kennslunni
- Ætlar að halda áfram með næsta skólahóp

Umræða-samantekt

- Aukning á færni hjá flestum þátttakendum
- Börn með greiningu voru líklegri til þess að þurfa 3. stigs kennslu
 - Umbunarkerfi eða progressively increasing intertrial intervals (ITI; Robinson, 2018)
- Mín upplifun:
 - Aukning á athygli frá kennara fyrir jákvæða hegðun
 - Börnin virtust hafa gaman af kennslunni

Hvað er að gerast í dag?

- Handbók PLS: Markviss kennsla og þriggja stiga kennsluaðferðin
- Leikskólinn er að halda áfram með verkefnið
- Áhugi að innleiða í fleiri leikskóla
 - Erum að leita að fjármagni/styrkjum

Heimildir

- Agostin, T. M., & Bain, S. K. (1997). Predicting early school success with developmental and social screeners. *Psychology in the Schools, 34*, 219–228.
- Beaulieu, L., Hanley, G. P., & Roberson, A. A. (2012). Effects of responding to a name and group call on preschoolers' compliance. *Journal of Applied Behavior Analysis, 45*, 687-707.
- Beaulieu, L., Hanley, G. P., & Roberson, A. A. (2013). Effects of peer mediation on preschoolers' compliance and compliance precursors. *Journal of Applied Behavior Analysis, 46*, 555-567.
- Fahmie, T. A., & Luczynski, K. C. (2018). Preschool life skills: recent advancements and future directions. *Journal of Applied Behavior Analysis, 51*, 183-188.
- Falligant, J. M., & Pence, S. T. (2017). Preschool life skills using the response to intervention model with preschoolers with developmental disabilities. *Behavior Analysis: Research and Practice, 17*(3), 217-236.
- Francisco, M. T., & Hanley, G. P. (2012). An evaluation of progressively increasing intertrial intervals on the acquisition and generalization of three social skills. *Journal of Applied Behavior Analysis, 45*, 137-142.
- Hains, A. H., Fowler, S. A., Schwartz, I. S., Kottwitz, E., & Rosenkoetter, S. (1989). A comparison of preschool and kindergarten teacher expectations for school readiness. *Early Childhood Research Quarterly, 4*, 75–88.
- Hanley, G. P., Fahmie, T. A., & Heal, N. A. (2014). Evaluation of the preschool life skill program in head start classrooms: a systematic replication. *Journal of Applied Behavior Analysis, 47*, 443- 448.
- Hanley, G. P., Heal, N. A., Tiger, J. H., & Ingvarsson, E. T. (2007). An evaluation of a class-wide teaching program to evaluate preschool life skills. *Journal of Applied Behavior Analysis, 40*, 277-300.
- Hanley, G. P., Iwata, B. A., & Thompson, R. H. (2001). Reinforcement schedule thinning following treatment with functional communication training. *Journal of Applied Behavior Analysis, 34*, 17–38.
- Heaviside, S., & Farris, E. (1993). Public school kindergarten teachers view on children's readiness for school. Contractor Report. Statistical Analysis Report. Fast Response Survey System (NCES – 93– 410). Washington, DC: U.S. Government Printing Office.
- Johnson, L. J., Gallagher, R. J., Cook, M. & Wong. P. (1995). Critical skills for kindergarten: perceptions from kindergarten teachers. *Journal of Early Intervention, 19*, 315–349.
- Lane, K. L., Pierson, M. R., & Christine, D. G. (2003). Teacher expectations of student behaviour: which skills do elementary and secondary teachers deem necessary for success in the classroom? *Education and Treatment of Children, 26*(4), 413-430.
- Lin, H. L., Lawrence, F. R., & Gorrell, J. (2003). Kindergarten teachers' views of children's readiness for school. *Early Childhood Research Quarterly, 18*, 225–237.
- Luczynski, K. C & Hanley, G. P. (2013), Prevention of problem behavior by teaching functional communication and self-control skills to preschoolers. *Journal of Applied Behavior Analysis, 46*, 355-368.
- Luczynski, K. C., Hanley, G. P., & Rodriguez, N. M. (2014). An evaluation of the generalization and maintenance of functional communication and self- control skills with preschoolers. *Journal of Applied Behavior Analysis, 47*, 246-263.
- McCord, J. (1992). The Cambridge-Somerville Study: A pioneering longitudinal experimental study of delinquency prevention. In J. McCord & R. E. Tremblay (Eds.), *Preventing antisocial behavior: Interventions from birth through adolescence* (pp. 196-206). New York, NY, US: Guilford Press.
- Moffitt, T.E. (1993). Adolescence-limited and life-course-persistent antisocial behavior: A developmental taxonomy. *Psychological review, 100*(4), 674-701.
- Robison, M., Mann, T., & Ingvarsson, E. I. (2018). Life skills instruction for children with developmental disabilities. (Unpublished master's thesis). University of North Texas and Child Study Center.
- Tremblay, R.E., Vitaro, F., Bertrand, L., & David, L. (1992). Parent and child training to prevent early onset of delinquency: The Montréal Longitudinal-Experimental Study. In *Social Behaviour: Interventions from birth through adolescence* (pp. 117-138). New York: Guilford Press.
- Wesley, P. W., & Buysse, V. (2003). Making meaning of school readiness in schools and communities. *Early Childhood Research Quarterly, 18*, 351–375.

